

“YER VA UNING KOINOTDAGI QO’SHNILARI”

*Surxondaryo viloyati Denov tumanidagi 98-umumiy
o’rta ta’lim maktabining boshlang’ich sinf o’qituvchisi*

Halilova Ra’no

Dars jarayoni va texnologiyasi

Ishning nomi	Bajariladigan ish nomi	Metodi	Vaqt
I.Tashkiliy qism.	Salomlashish.O’quvchilar davomatini aniqlash.Sinfnng darsga tayyorgarligi tekshiriladi. Dars davomida rioya qilinishi lozim bo’lgan qoidalar belgilanadi.Sinf guruhlarga bo’linadi. “Quyosh”, “Yer”, “Oy” guruhlari. Bugungi dars “Samoga sayohat”metodi orqali olib boriladi.	Suhbat	5 daqiqa
II.Uyga vazifani so’rash.	O’tilgan mavzu so’raladi.”Sehrli tong” metodi orqali o’tilgan mavzu mustahkamlanadi.	Savol-javob asosida	10 daqiqa
III.Yangi mavzu bayoni.	Yangi mavzu tushuntiriladi.Slaydlar Xarita va videorolik namoyish etiladi. “O’rnini top” metodi orqali yangi mavzu yoritiladi.	Tushuntirish	18 daqiqa
IV.Yangi mavzuni mustahkamlash.	“O’rnini top?” metodi orqali yangi mavzu mustahkamlanadi.	Izlanish Muammoli vaziyat	7 daqiqa
V. Baholash.	Guruhlarning ballari hisoblanadi.O’quvchilarning darsdagi ishtiroki hisobga olinib rag’batlantiriladi.		2 daqiqa
VI.Uyga vazifa.	Uyga vazifa tushuntiriladi.		3 daqiqa

Darsning texnologik xaritasi

“Yer va uning koinotdagi qo’shnilari” mavzusi	
Mavzuga oid tushunchalar	Koinot, samo, Quyosh sistemasi, sayyoralar, yulduzlar,sayyoralar yo’ldoshi
Mavzuga ajratilgan vaqt	45 daqiqa

Dars turi	Yangi bilim beruvchi, o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini rivojlantiruvchi dars
Metodi	O'quvchilarni faollashtiruvchi metodlardan foydalanish, "Samoga sayohat", "Sehrli tong", "O'rnini top", "Kim zukko?" metodlari
Jihozlari	2-sinf tabiiy fan darsligi, ko'rgazma va tarqatma materiallar, rasmlı plakatlar, mavzu asosida tayyorlangan slaydlar
Nazorat usuli	Og'zaki va yozma, savol-javob, jamoada o'z-o'zini nazorat qilish
Baholash	O'quvchilar 5 ballik tizimda baholanadi
Darsning maqsadi:	
Ta'limiy maqsad:	O'quvchilarga "Quyosh sistemasi" haqida bilim berish, yulduzlar va sayyoralar haqidagi bilimlarini kengaytirish
Tarbiyaviy maqsad:	Tabiatni asrashga, uni muhofaza qilishga o'rgatish, o'quvchilarda mustaqil Vatanimiz bilan faxrlanish va milliy g'urur tuyg'ularini uyg'otish, o'zaro bir-birini hurmat qilish, o'zgalar fikriga munosabatini bildirish olish, o'quvchilarni hamkorlikda ishlashga, erkin va mantiqiy fikrlashga o'rgatish
Rivojlantiruvchi maqsad:	Tabiatni kuzatish asosida tabiat hodisalariga qiziquvchanlik ko'nikmalarini shakllantirish, o'quvchilarning fikrlash malakalarini va og'zaki nutqlarini o'stirish
Shakllantiriladigan kompetensiya:	O'z-o'zini rivojlantirish, so'roq berish va o'z fikrini erkin va mustaqil ayta olish, jamoada o'z mahoratini ko'rsata olish, vatanparvarlik hissini rivojlantirish

Annotatsiya: Ushbu dars ishlanmada Yer va uning koinotdagi qo'shnilar mavzusida ma'lumotlar keltirilgan. Barcha boshlang'ich sinf o'qituvchilari darslari davomida foydalanishlari mumkin bo'ladi.

Kalit so'zlar: Oy, yer, quyosh, Sehrli tong, Quyosh sistemasi, plakatlar, Vatanparvarlik va hokazo...

I.Tashkiliy qism. Salomlashish.

-Assalomu alaykum.

Salom mening aziz o'quvchilarim,

Ko'zlari munchoqdek boquvchilarim.

Hamma sog'mi-omonmi,

Darsga hamma tayyormi?

-Bizlar sog'miz-omonmiz,
Darsingizga tayyormiz.

-Bugun kimlar navbatchi,
Darsda menga ko'makchi?

-Bugun bizlar navbatchi,
Darsingizga ko'makchi.

-Juda yaxshi. Hozir darsimiz TABIIY FAN.

Bizning shior:

Tabiatjon, sen onamiz,
Atrofingda parvonamiz.

Tabiatni o'g'il-qizlar,
Asragaymiz doim bizlar.

-Bugungi sanani navbatchilar aytsinchi?

-O'lkamizda qaysi fasl hukm surmoqda?

-Bahor oylarini sanab bering.

-Bahor faslida qanday bayramlarni nishonlaymiz?

-Bahor faslida tabiatda qanday o'zgarishlar bo'ladi?

-Ofarin, bolajonlar. Biz sizlar bilan darsimizni boshlashdan oldin guruhlarga bo'lib
olamiz. "Oy", "Yer" va "Quyosh" guruhlari. Har bir guruh o'zlariga ta'rif berishadi.

OY GURUHI

Tunda osmon yoritgan
Men Yer yo'ldoshi- Oyman.
Uch xilda mening shaklim,
To'lin, yarim, hilolman.

YER GURUHI

Quyoshdan uzoqlikda
Uchinchida turaman.
Faqat menda hayot bor,
Shundan yashnab turaman.

QUYOSH GURUHI

Quyosh sistemasida

Men markazda turaman.

Sakkizta sayyorani

II.Uyga vazifani so'rash.

-Aziz bolajonlar, tabiiy fandan o'tgan darsimizda "Materiklar bo'ylab sayohat" mavzusini o'tgan edik. Sizlarning mavzuni qay darajada tushunganliklaringizni tekshirish uchun Materikalar tilga kirsin.

O'tilgan mavzuni mustahkamlash uchun "Sehrlig tong" metodidan foydalanamiz.

O'quvchilar Quyoshimizni to'sib turgan bulutchlarda yashiringan savollarga to'g'ri javob topib Sehrlig tongimizni ottirishadi.

Har bir guruhdan beshtadan o'quvchilar chiqadi.

Har bir to'g'ri javob uchun 5 balli baho sistemasida baholanadi.

III.Yangi mavzu bayoni.

Yangi mavzu tushuntiriladi.Slaydlar Xarita va videorolik namoyish etiladi.

Yer sayyorasini

qo'shni sayyoralar bilan

birgalikda Quyosh

tizimida joylashgan.

Quyosh tizimi deb

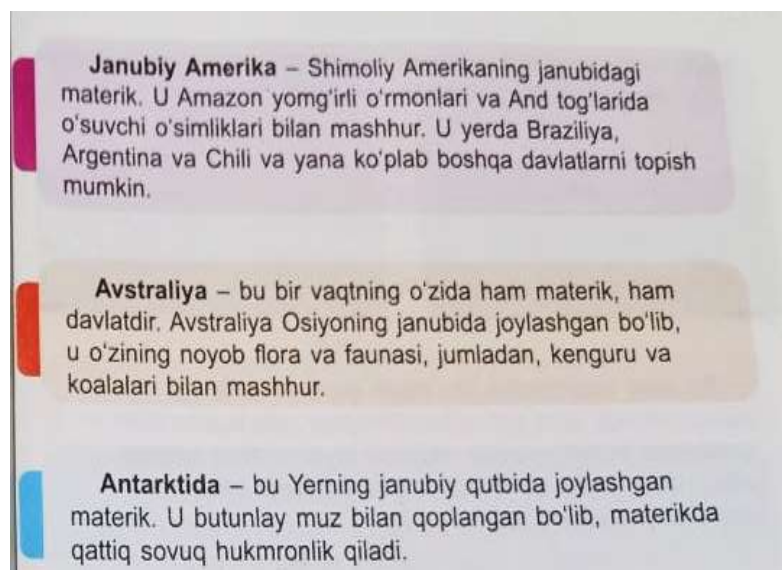
atalishiga sabab, uning

markazida Quyosh,

ya'ni sariq Yulduz-

issiqlik va

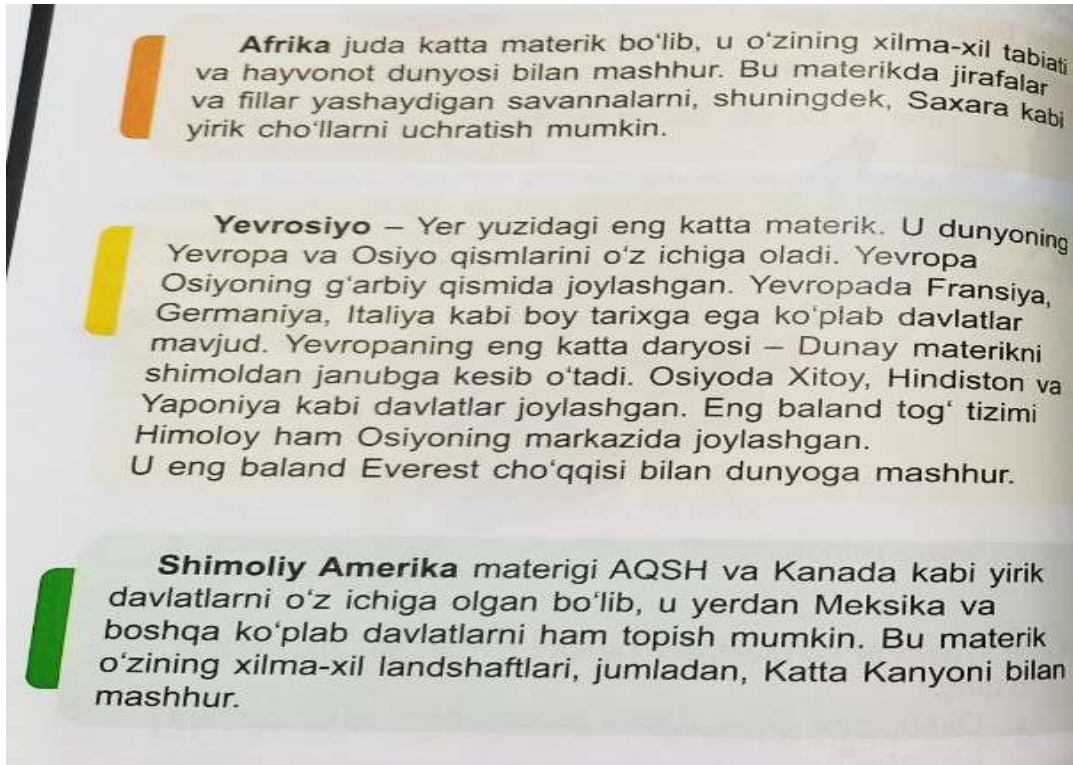
yorug'likning eng muhim manbayi joylashgan.

Quyosh atrofida 8 ta sayyora aylanadi: eng yaqini Merkuriy, keyin Venera, Yer, Mars, Yupiter, Saturn, Uran, Neptun.

Merkuriy, Venera, Yer va Mars bitta guruhni tashkil qiladi, chunki ular ko'p jihatdan bir-biriga o'xshash. Masalan, ularning barchasi qattiq sirtga ega. Qolgan tortta sayyora: Yupiter, Saturn, Uran, Neptun gaz gigantlari deb ataladi. Gazli sayyoralar Yer

guruhidagi sayyoralardan shunisi bilan farq qiladiki, ularning tarkibi, asosan gazlardan iborat bo'lib, qattiq sirtga ega emas.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

“O'rnini top” metodi orqali yangi mavzu yoritiladi.

Bunda Quyosh sistemasidagi sayyoralarning joylashuv tartibini ko'rsatish.

Quyoshga eng yaqin va eng uzoq sayyorani topish. Eng kata va eng kichik sayyoralarni topish.

V. Baholash.

Guruhlarning ballari hisoblanadi. O'quvchilarning darsdagi ishtiroki hisobga olinib rag'batlantiriladi.

VI.Uyga vazifa.

Quyosh sistemasidagi sayyoralarni joylashuvini o'qib o'rganib kelish.